

6.2 Miljömål 2026

Sammanfattning

Riktlinjen beskriver SÄS miljömål. Miljömålen är kopplade till sjukhusets betydande miljöaspekter och utgår från Miljömål 2030.

Innehållsförteckning

Sammanfattning	1
Bakgrund.....	1
Förutsättningar	1
Genomförande	3
Uppföljning	10
Referensförteckning.....	10

Bakgrund

Miljömål 2030 antogs av Regionfullmäktige i april 2021. Målen bidrar till visionen Det Goda Livet genom att skapa ett gott liv för varje människa på en välmående planet. Detta innebär att Västra Götalandsregionen tar ansvar för hur vi brukar planetens resurser på ett hållbart sätt vilket i sin tur är en förutsättning för människors hälsa och välbefinnande nu och i framtiden.

Av 21 delmål är 11 relevanta för SÄS. Hållbarhetsavdelningen på Koncernkontoret samordnar ett regiongemensamt arbete av miljömålen för att på ett effektivare sätt använda VGR:s samlade kompetenser och resurser. Hållbarhetsenheten på SÄS ansvarar

för att prioritera, ge stöd och förslag på aktiviteter till verksamheterna på SÄS.

SÄS miljöledningssystem certifierades enligt ISO 14001:2015 under 2024. Samtliga verksamheter ska fortsätta förvalta och utveckla det systematiska miljöarbetet.

En hög kompetens om hållbarhet i organisationen är nödvändigt för att fatta medvetna beslut som bidrar till att minska sjukhusets miljöpåverkan. Den regionala utbildningen Hållbarhet – för varje människa och för vår planet är därför obligatorisk för alla medarbetare på SÄS.

För 2026 har SÄS nio prioriterade miljömål som ska bidra till delmålen om resurseffektivt och giftfritt samt låg klimatpåverkan:

- Minska miljöpåverkan från engångsprodukter i plast jämfört med 2025
- Minska antalet förlustplagg jämfört med 2025
- Minska miljöpåverkan från läkemedelshantering
- Minska matsvinnet från orörda patientmåltider jämfört med 2025
- 85 procent av ambulansens fordon ska vara fossilfria
- År 2030 har resandet med privat bil i tjänst och antalet flygresor i tjänst minskat med 80 procent jämfört med 2016
- Inga korta flygresor till Stockholm, Oslo och Köpenhamn
- 2030 har resandet med privat bil i tjänst och antalet flygresor i tjänst minskat med 80 procent jämfört med 2016
- Andelen hållbar arbetspendling är minst 50 procent år 2030
- 2030 har klimatpåverkan från lustgas och anestesigaser minskat med 85 procent

Förutsättningar

Sjukhusledningen ansvarar för att miljömål på strategisk nivå är en del av verksamhetsplan. Sjukhusledningen skapar även förutsättningar för att varje verksamhetsområde ska kunna

prioritera och planera åtgärder för att minska miljöpåverkan och bidra till ständiga förbättringar.

Genomförande

Hållbar utveckling består av en ekonomisk, ekologisk och social dimension och samtliga tre dimensioner ska genomsyra sjukhusledningsarbetet. För att SÄS ska verka och bli ett hållbart sjukhus krävs en ökad strategisk kommunikation för att bidra till en ökad förståelse och kunskap kring hållbarhet och dess betydelse för sjukhuset.

Miljöutredningen ligger till grund i framtagandet av miljömålen för 2025. Verksamhetsområdeschef ansvarar för att planering, prioritering och uppföljning av lokalanpassade mål och åtgärder genomförs i Plan och Styr. De lokala miljömålen ska formuleras så att de leder till ständiga förbättringar och minskad miljöpåverkan. De ska vara mätbara och kontrollerbara så långt som är möjligt, men det kan i vissa fall handla om kvalitativa mål.

VGR Miljömål 2030	SÄS miljömål 2026	Verksamhet som berörs	Aktiviteter till mål	Storlek på miljöaspekt
Resurseffektivt och giftfritt				
2030 är flödet av produkter giftfritt och resurseffektivt. Förbrukningen av naturresurser har minskat med 20 %, andelen återvunnet material har ökat med 20 % och andelen biobaserat material har ökat med 20 %. Därtill materialåtervinns 20% av den plast som lämnar Västra Götalandsregionen	Minska miljöpåverkan från engångsprodukter i plast jämfört med 2025	Berör samtliga VO	Förtydliga rutiner och säkerställa korrekt användning för undersökningshandskar och förkläden. Se Kommunikationspaket – miljö . Gå från engångsvärmejacka till flergångsväst som beställs från Tvätteriet. (För att få målet mer dynamiskt bör utfall jämföras med andra mätetal så som produktions-planering, antal vårdplatser och belägningsgrad, vårdtillfällen och antal vårdbesök)	11
2030 uppfyller användningen av kemiska produkter höga krav på en	<i>Inget lokalt mål, utan ingår i ordinarie årshjul</i>	Aktiviteter berör	Aktiviteter beskrivs i årshjul .	9

säker arbetsmiljö. En stor andel farliga ämnen och produkter har fasats ut genom aktivt och metodiskt substitutionsarbete		samtliga VO.		
2030 är energianvändningen halverad i egna lokaler	<i>Inget lokalt mål, utan ingår i ordinarie årshjul. Mål uppnått 2021</i>	Aktiviteter berör samtliga VO.	Aktiviteter beskrivs i årshjul .	6
2030 har uppmätta halter av miljöbelastande läkemedel tydligt minskat i Västra Götalands sjöar och vattendrag	Minska miljöpåverkan från läkemedelshantering	Berör samtliga VO som hanterar läkemedel	Minska användning av kinoloner i linje med SÄS Stramaarbete. Förtydliga och säkerställ rutiner för hantering av läkemedelsavfall (svarta kärl ska användas till läkemedelsavfall). Se affisch Tänk innanför boxen . Genomför stickprovsanalys av läkemedelsavfall för att säkerställa korrekt sortering och identifiera eventuella avvikelser.	10

			Förändrade arbetsätt/ metoder/ rutiner som bidrar till att minska förskrivning av antibiotika och andra läkemedel.	
Låg klimatpåverkan				
Klimatpåverkan från produkter av textil, plast och metall har halverats till 2030	Minska antalet förlustplagg jämfört med 2025	Berör samtliga VO	<p>Genomför analys var och varför svinnet uppstår i verksamhet.</p> <p>Förtydliga och säkerställ rutin för patienter vid hemgång (Returpåse ska lämnas om patient skrivs ut i sjukhusets kläder, alternativt hämtas vanliga kläder i Garderoben).</p> <p>Se regelbundet över beställningsvolymerna och storlekar för att optimera hantering och minska svinn.</p> <p>Kommunicera ut filmen Tillsammans minskar vi svinnet i VGR om att minska textilsvinn visas på APT eller liknande forum.</p>	9

			<p>Säkerställ att filter tas med när patient körs hem (berör VO Akutsjukvård)</p> <p>Säkerställ och informera om rutiner för tvätthantering. Se Skylt för tvätthantering och Affisch för att minska textilsvinn från patientkläder för uppsättning.</p>	
<p>2030 har matsvinnet minskat med 50 procent och Västra Götalandsregionen har bidragit till att minska svinnet tidigare i leverantörskedjan</p>	<p>Minska matsvinnet från orörda patientmåltider jämfört med 2025</p>	<p>Berör VO med patientmåltider</p>	<p>Genomför analys om påverkandefaktorer till varför svinnet uppstår.</p> <p>Inför kylda portioner som ett komplement för varma rätter.</p> <p>Säkerställ att patient får välja mat från menyn.</p> <p>Exempel på andra aktiviteter: Daglig uppföljning av antal orörda patientmåltider på avdelningen eller inför måltidsansvarig.</p>	<p>9</p>

<p>2030 har Västra Götalandsregionen 100 procent fossilfria transporter</p>	<p>85 procent av ambulansens fordon ska vara fossilfria</p>	<p>Berör VO akutsjukvård</p>	<p>Öka tankning av HVO genom att säkerställa att information ges till nyanställda om rutiner för tankning av fordon som kan tankas med HVO.</p> <p>Uppsättning av klisterlappar att sätta på insidan av tanklocken.</p> <p>Utbyte av fordon till fordon som kan tanka HVO.</p> <p>Se över möjlighet att minska antalet tomma transporter genom koordinering i egen regi.</p>	<p>9</p>
<p>År 2030 har resandet med privat bil i tjänst och antalet flygresor i tjänst minskat med 80 procent jämfört med 2016</p>	<p>• År 2030 har resandet med privat bil i tjänst och antalet flygresor i tjänst minskat med 80 procent jämfört med 2016</p>	<p>Berör samtliga VO, staber/ledning</p>	<p>Informera och säkerställ efterlevnad av resepolicy och riktlinjer för resor och möten på APT eller liknande forum.</p> <p>Se kommunikationsmaterial, Hållbart resande.</p>	<p>7</p>

	<ul style="list-style-type: none"> • Inga korta flygresor till Stockholm, Oslo och Köpenhamn 			
Andelen hållbar arbetspendling och hållbara besöksresor är minst 50 procent år 2030	Andelen hållbar arbetspendling och hållbara besöksresor är minst 50 procent år 2030	Berör samtliga VO, staber/ledning	<p>Aktiviteter beskrivs i Slutrapport – Lokala insatser om hållbart resande för Södra Älvsborgs Sjukhus, Borås.</p> <p>Sprid information och delta i regionövergripande aktiviteter, exempelvis cykelutmaningen och mobilitetsdag.</p>	9
2030 har klimatpåverkan från lustgas och anestesigaser minskat med 85 procent	2030 har klimatpåverkan från lustgas och anestesigaser minskat med 85 procent	Berör VO som använder lustgas och anestesigaser	<p>Informera om rutiner och säkerställ korrekt hantering av dubbelmask. Se framtagna affischer, Kommunikationspaket – miljö.</p>	9

Uppföljning

Sjukhusledningen/Hållbarhetsstrateg följer upp resultat för miljömålen på övergripande nivå och varje verksamhetsområdeschef ansvarar för uppföljning av lokalanpassade mål och åtgärder i Plan och Styr.

Uppföljning sker i samband med ledningens genomgång och vid interna miljörevisioner. Resultat för miljömål lämnas till årsredovisning på SÄS och inom VGR.

Referensförteckning

1. Miljömål 2030
2. Hållbarhetsplan, Bilaga till SÄS verksamhetsplan 2026

Information om handlingen

Handlingstyp: Riktlinje

Gäller för: Södra Älvsborgs Sjukhus

Innehållsansvar: Amira Krajina, (amikr2), Strateg

Godkänd av: Henrik Hermansson, (henhe), Administrativ chef

Dokument-ID: SAS9613-1190749860-139

Version: 11.0

Giltig från: 2026-03-19

Giltig till: 2028-03-19